

[Birkholm]

I de almindelige bemærkninger til det den 23. november 1983 fremlagte udkast til forslag til lov om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner sammenfattes undervisningsministeriets vurdering af uddannelsesinstitutionernes svar på høringen om erfaringerne med styrelsesloven således: »Hovedkonklusionen er, at institutionernes officielle svar på alle væsentlige punkter udtrykker tilfredshed med de gældende regler . . . Efter undervisningsministeriets opfattelse kan de positive udtalelser, der foreligger fra institutionerne, i nogen grad være udtryk for denne tilvænning til styrelsessystemet, men det må desuden tages i betragtning, at alle de officielle svar stammer fra organer, der består af medlemmer, der selv er valgt inden for det bestående system.«

Man kan altså konstatere, at de fremlagte forslag til lovændringer ikke udspringer af et ønske fra uddannelsesinstitutionerne, lige tværtimod! Der er således tale om en klar desavouering af institutionernes synspunkter. Det forekommer yderst ejendommeligt, at man uden videre mener sig berettiget til at se bort fra udtalelserne fra de personer, som dagligt og ofte gennem længere tid har levet med og fungeret i det system, som man ønsker at få vurderet erfaringerne med, og så tilmed med en begrundelse om, at de pågældende »er valgt inden for det bestående system«. Det er jo netop i kraft af dette, at de besidder den sagkundskab, der ligger i at kende systemet indefra og have en detaljeret viden om, hvordan det fungerer. Mens der i andre sammenhænge i forbindelse med styrelsesloven og de højere uddannelsesinstitutioner altid fra undervisningsministerens side tales om nødvendigheden af at styrke og øge kravene til kyndighed og kompetence, kan man i forbindelse med høringssvarene modsat konstatere, at her er det nærmest en diskvalifikation at være kyndig og have indsigt i sagerne. Her har man så at sige på forhånd set bort fra institutionernes svar som uinteressante.

Ministeriets behandling af institutionernes høringssvar virker da også først og fremmest som et forkrampet forsøg på en til lejligheden konstrueret argumentation for at kunne underkende institutionernes svar, fordi de går imod ministerens politiske ønsker om ændring af styrelsesloven.

Argumentationen virker helt utroværdig, og man kan uden vanskeligheder forestille sig, at havde institutionernes høringssvar i stedet passet noget bedre ind i undervisningsministerens politiske kram, så havde argumentationen også vendt den anden vej rundt: så havde det været særlig vigtigt at tillægge netop institutionernes svar vægt på grund af deres store indsigt i og tætte tilknytning til systemet.

Ministeriet synes da også selv at være klar over det utroværdige og uholdbare i argumentationen, idet man fortsætter den indledningsvis citerede passus fra bemærkningerne med følgende meget sigende ordvalg: »I hvert fald mener ministeriet, at der bør foretages ændringer i styrelsesloven«. Sådan! Høringen har blot været et illusionsnummer. Undervisningsministeren har under alle omstændigheder tænkt sig at foreslå lovændringer.

Svar (22/12 83):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Se svaret på spørgsmål nr. S 303.

Spm. nr. S 305

Til *undervisningsministeren* (9/12 83) af:

Birkholm (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at der i undervisningsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner foreslås indført en i forhold til almindelig lovgivningspraksis helt uhørt vidtgående beføjelse for undervisningsministeren til at fravige lovens bestemmelser?«

Begrundelse

I udkast til forslag til lov om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner af 23. november 1983 foreslås følgende nye § 35, stk. 3, indført:

»Undervisningsministeren kan, hvor ganske særlige forhold gør sig gældende, fravige lovens bestemmelser, men kan ikke gribe ind i det faglige skøn, der udøves af institutionerne inden for de fastsatte rammer.«

Den anførte bestemmelse giver undervisningsministeren en helt generel og uspecificeret bemyndigelse til at fravige loven, idet der